

ผลของการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย

ทิพวรรณ เฟื่องขจร*

ธงชัย สมบูรณ์**

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กออทิสติกที่มารับบริการกระตุ้นพัฒนาการที่บ้านพัฒนาการครู้อ อายุระหว่าง 3-6 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แผนการสอนการทำกิจกรรมการปั้นจำนวน 10 แผน แบบทดสอบความสามารถในการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ก่อนและหลังการทำ

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาการศึกษาเพื่อการพัฒนา เอกจิตวิทยาครูการศึกษาพิเศษ ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์วาปีนฐานการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการศึกษาพบว่า

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ เด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมการปั้นมีความสามารถทางการด้านเขียนลีลาเส้น 13 เส้น สูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมการปั้น

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายจัดการศึกษาแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษาทุกประเภท ทั้งเด็กปกติเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เน้นการจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, มปป, หน้า 1)

ออทิสติก จัดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษซึ่งจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ โดยการกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม พัฒนาการศักยภาพและเตรียมความพร้อม ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, มปป, หน้า 1)

เด็กออทิสติกบางคน พบว่ามีปัญหาพัฒนาการช้าทุกด้านร่วมด้วย ดังนั้นควรมีการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านควบคู่กัน ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่มัดเล็กไม่ค่อยมีปัญหา เดินวิ่ง คล่องแคล่ว ส่วนด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กมักพบปัญหาได้บ่อยพอสมควร เด็กอาจมีลักษณะงุ่มง่าม การหยิบจับไม่ถนัด การประสานงานการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อไม่ค่อยดี การเสริมสร้างพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อ เน้นตามปัญหาเป็นหลัก เช่น ฝึกการเพิ่มแรงของกล้ามเนื้อ โดยการ ปั้น บีบ ดึง ตัด ยกของ เป็นต้น ฝึกการใช้นิ้วมือหยิบจับ โดยการร้อยลูกปัด เอาลูกกลมเสียบหลัก ระบายสีให้อยู่ในกรอบ และที่สำคัญคือ การ

รับประทานอาหาร หยิบจับชิ้นเอง ซึ่งเป็นการฝึกที่ได้ผลดี เนื่องจากต้องทำสม่ำเสมอทุกวัน (ทวิศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, 2561)

การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ – นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตา มือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสนับสนุน ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ และระบบประสาท ในการทำกิจกรรมประจำวันต่างๆ เช่น 1.การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและ การสร้างจากแท่งไม้ บล็อก 2. การเขียนภาพและการเล่นกับสี 3. การปั้น 4. การ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ 5. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 41)

การปั้นเป็นกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งที่น่าสนใจในการฝึกเพื่อ พัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือและกล้ามเนื้อตาของเด็ก เช่น การปั้นดินน้ำมัน การปั้นแป้งโดว์ การปั้นดินเหนียว การปั้นทรายผสมขาว เพื่อทำให้เกิดรูปร่างด้วยวิธีบีบ นวด คลึง โดย ใช้กล้ามเนื้อแขน มือ ข้อมือ ฝ่ามือ และนิ้วมือ (ชนพร ศรีมาทา, 2550, หน้า 7)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยก่อนและ หลังการใช้กิจกรรมการปั้น
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการปั้น

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กออทิสติก จากบ้านพัฒนาการครูอ้อ จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เด็กออทิสติกที่มารับบริการกระตุ้นพัฒนาการที่บ้านพัฒนาการครูอ้อ อายุระหว่าง 3-6 ปี จำนวน 3 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการปั้น
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการจัดกิจกรรมการปั้นที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย
2. เป็นแนวทางสำหรับ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการปั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 2 อย่าง คือ

1. แผนการสอนการทำกิจกรรมการปั้น จำนวน 10 แผน
2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ก่อนและหลังการทำกิจกรรมการปั้น

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้ศึกษาประเมินความสามารถในการเขียนของเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัย โดยใช้ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ก่อนการทดลอง (Pre-Test)

2. ขั้นทดลอง ผู้ศึกษาทำการทดลอง โดยใช้แผนการทำกิจกรรม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 5 สัปดาห์ ในเดือนกันยายน 2561 สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 60 นาที

3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อทำกิจกรรมการปั้นครบ 5 สัปดาห์ ผู้ทำการศึกษาจะประเมินความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น (Post Test) ซुकเดียวกันกับแบบประเมินความสามารถในการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ก่อนการทดลอง

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา เรื่องผลของการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาการเขียนของเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ เด็กออทิสติก ระดับปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมการปั้นมีความสามารถทางการด้านเขียนลีลาเส้น 13 เส้น สูงกว่าก่อนได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมการปั้น

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาการเขียนของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย มีประเด็นสำคัญที่สามารถทำการอภิปราย ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ของเด็กออทิสติกหลังการฝึกด้วยกิจกรรมการปั้น มีความสามารถด้านการเขียนสูงกว่าก่อนทำการทดลอง โดยเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยมีความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นจากคะแนนเต็ม 39 คะแนน เด็กได้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง เท่ากับ 12.33 คะแนน และหลังการทดลองเด็กมีความสามารถทางการเขียนลีลาเส้นเพิ่มขึ้นได้คะแนนเฉลี่ย 27.67 คะแนน ซึ่งสูงขึ้นจากก่อนทำการทดลอง เป็นไปตามที่สมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้น 13 เส้น ของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย ที่ใช้กิจกรรมการปั้น มีความสามารถในการเขียนลีลาเส้นสูงขึ้น ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก สามารถที่จะนำกิจกรรมการปั้น ไปใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นของเด็ก อันเป็นพื้นฐานของการเขียนต่อไป
2. จากผลการศึกษาพบว่า เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย มีความสามารถในระดับใกล้เคียงกัน แต่มีช่วงความสนใจต่างกัน ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ควรเลือกเด็กที่มีความสามารถในการทำกิจกรรมและมีช่วงความสนใจใกล้เคียงกันมากที่สุด จะทำให้การจัดกิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ได้ผล
3. จากผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นให้กับเด็กออทิสติกระดับปฐมวัย ต้องจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และอธิบายชี้แจงให้เด็กเข้าใจในกิจกรรมที่ต้องทำ ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ต้องชี้แจงจุดประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทราบและ

เข้าใจอย่างชัดเจนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการปั้นพัฒนาความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นนั้นเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อตัวเด็กมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นและการเรียนแบบปกติ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้นกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2561). *บทความเรื่องแนวทางการดูแลเด็กออทิสติกแบบบูรณาการ*. ค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2561, จาก www.happyhomeclinic.com/academy.html.
- ชนพร ศรีมาทา. (2550). *การศึกษาผลของการทำกิจกรรมการวาดและกิจกรรมการปั้นที่มีต่อความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัย*. ปรินญาวิทยาสาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหนองบัวลำภู(ม.ป.ป). *หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร การช่วยเหลือระยะเริ่มพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมสำหรับบุคคลออทิสติก*.

